

Uudised

Hea klient!

Taas kord hakkab üks aasta lõppema ja paljudes kohtades juba mõeldakse, milliseks on möödunud aasta kujunenud. Hiljuti kuulutati välja aasta põllumees 2017, kelleks valiti Margus Muld. Palju õnne!

Meie ettevõttel täitub käeoleva aastaga kolmas tegevusaasta. 27. novembril on meie nn sünnipäev, mil moodustati Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS ning varasemalt tuntud Jõudluskontrolli Keskus lõpetas aasta viimaste päevadega oma tegevuse. Tagantjärele vaadates ei olnud selline muutus kellelegi üllatuseks, kuid kindlasti ei teinud piimanduse ja seakasvatuse kriisiaeg uue ettevõtte olukorda lihtsamaks.

Täna, kolm aastat hiljem, tundub, et oleme vaikselt kriisist välja tulemas. Sigade arv jõudluskontrollis on tõusuteel ning on ületanud taas kord 10 000 looma piiri, mis teeb meidki lootusrikkamaks. Piimaveiste arv on küll endiselt väiksem, kui see oli 2015. aastal, kuid on suurem kui aasta tagasi. Suurenenud on ka piimaveiste jõudluskontrolli lisateenuste kasutamine, millele annavad loodetavasti veel hoogu juurde oktoobris toimunud lisateenuseid tutvustavad seminarid. Lihaveiste jõudluskontroll on olnud stabiilses arengus ning karjade ja loomade arv on aasta-aastalt kasvanud.

Peamine märk meie klientide olukorra paranemisest on maksekäitumise märgatav paranemine, mille eest tänan kõiki loomapidajaid!



Kaivo Ilves
Eesti Põllumajandusloomade
Jõudluskontrolli AS-i juhataja

Tiinuse test piimast – teenuspaketid

EPJ töötab tiinuse testi regulaarsetele kasutajatele välja teenuspaketid, mis teevad teenuse saamise mugavaks ja lihtsaks.

Kui teenuspakett on tellitud, ei pea loomapidaja enam ükshaaval märkima lehma, kelle tiinust soovitakse kontrollida – saavutatakse töö ja aja kokkuhoid ning kõik vajalikud lehmad on kontrollitud. Teenuspakette saavad tellida need loomapidajad või nende töötajad, kes sisenevad EPJ veebirakendustesse ID-kaardi või Mobiil-ID-ga ja kellel on karjas peakasutaja õigused või volitus teenuse tellimiseks.

Teenuspakettide kasutamisel peavad kontroll-lüpsi tulemused EPJ-le jõudma elektrooniliselt – failiga või Vissukese kaudu.

Teenuspaketid on tähistatud vastavalt A, B, D ja D ning nende üksikasjalikum kirjeldus on toodud piimaveisekasvatajate Sõnumite sisuosas.

Muudatus toodangu arvutamisel

Läbi aegade on jõudluskontrollis toodangu arvutamisel aluseks võetud kontroll-lüpsid, mis on toimunud alates **seitsmendast** poegimisjärgsest päevast. Paljudes karjades on see kontrollpäeval probleeme tekitanud, kuna tihti läheb äsjapooginute piim üldpiima hulka juba varem – peab teadma, millistelt lehmadel piimaproove võtta ja millistelt mitte.

EPJ muutis oktoobris tingimusi selliselt, et toodangu arvestamisel võetakse arvesse kontroll-lüpsid, mis on toimunud alates **viieandast** poegimisjärgsest päevast. Seega peaks kontroll-lüpsi tegema kõigil lehmadel, kelle poegimisest on möödunud vähemalt neli päeva. See annab võimaluse kiiremini jälile saada ka lehmade terviseprobleemidele SRA, BHB jt näitude alusel.

Muudatus on kooskõlas ICARI reeglitega.

EPJ uus nõukogu

EPJ nõukogus vahetus esimees, nüüd juhib nõukogu maaeluministeeriumi toiduohutuse ning teaduse ja arenduse asekanstler Toomas Kevvai.

Liikmetena jätkavad Tanel Bulitko (Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistu), Ulve Märtsen (Eesti Tõusigade Aretusühistu) ja Roomet Sõrmus (Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda).

Konverents “Väljaminekute vähendamine”

EPJ korraldab novembris Pärnus 2-päevase konverentsi “Väljaminekute vähendamine”.

Konverents eesmärk on jagada loomapidajatega teoreetilisi teadmisi ja praktilisi kogemusi sellest, kuidas tõsta oma konkurentsivõimet läbi loomade tervise- ja toodangunäitajate ning heaolu parandamise; olulisemateks märksõnadeks on loomade pikaajalisus ja karjas püsimine. Käsitletavad teemad on noorkarjakasvatus, jalaprobleemid, ainevahetusprobleemid, karjaspüsivuse pikendamine läbi tõuaretuse. Konverents on suunatud piimaveisekarjade loomakasvatuse- ja farmijuhtidele ning spetsialistidele.

Täpsem info on EPJ kodulehel.

Abitaotlused detsembris

Möödunud aastal muudeti põllumajandusloomade aretustoetuse tingimusi. Toetust võivad taotleda aretusühingud ja jõudluskontrolli läbiviijad (piimaveiste jõudluskontrolli puhul EPJ) ja selleks, et EPJ saaks taotleda aretustoetust, on vajalik saada loomapidajailt allkirjastatud abitaotlus.

Seetõttu saadab EPJ ka sel aastal abitaotluse loomapidajatele, kes seisuga 1. detsember teevad piimaveiste jõudluskontrolli ning palub allkirjastatud abitaotluse tagastada EPJ-le kas e-postiga, kontroll-lüpsi lehtedega või posti teel. Täpsem info on abitaotluse kaaskirjas.

Täname kõiki, kes eelmisel aastal abitaotluse meile saatsid!

Interbulli testhindamisest ja genoompullide hindamistulemuste avaldamisest

Piimaveiste aretuseks on erinevatest riikidest läbi aastakümnete imporditud aretusmaterjali. Pullide rahvusvahelises ehk nn Interbulli (Rahvusvaheline pullide hindamise komitee) hindamises osalemise tulemusena on kõikide hindamises olevate pullide aretusväärtused esitatud Eestis läbiviidud ehk nn meie koduse hindamise skaalal, luues hea ülevaate kogu rahvusvahelisest aretusmaterjalist (vahemärkusena olgu öeldud, et esmakordselt avaldati Interbulli hindamistulemused meie skaalal 1998. aasta veebruaris ehk juba peaaegu 20 aastat tagasi). Praegusel ajal toimub igal aastal kolm korralist ehk ametlikku Interbulli hindamist ja lisaks nendele nn testhindamised jaanuaris ja septembris. Interbulli hindamisega liitumisel, hindamismudeli muutmisel või kaheaastase perioodi järel tuleb igal osaleval riigil läbida testhindamine. Selle käigus kontrollitakse osaleva riigi esitatud hindamisandmete vastavust kehtestatud kriteeriumidele ja hinnatakse geneetilised seosed kõikide osalevate populatsioonide vahel kõikide aretustunnuste jaoks. Interbullile saadetud pulli hindamisandmete ja geneetiliste seoste alusel hinnatakse igale pullile iga populatsiooni skaalal aretusväärtus. Eesmärgiks on, et iga konkreetse riigi hindamisskaalal on teiste riikide pullid õiges järjestuses ehk ei oleks pullide üle- ega alahindamist.

Interbulli hindamine toimub erinevate tõugude ja aretustunnuste gruppide lõikes. EPJ kohandas septembri testhindamises jõudluse ja udaraterwise tunnuste hindamismudelit ning võttis kasutusele välimikutunnuste uuesti hinnatud geneetilised parameetrid. Uute välimikutunnustena esitasime toitumuse ja liikuvuse tunnuse.

Interbulli testhindamine lõppes meie jaoks edukalt kõikide esitatud aretustunnuste osas ja seetõttu võtame tehtud muudatused kasutusele juba järgmisel ametlikul hindamisel käesoleva aasta detsembris.

Sarnaselt teiste riikide tavahindamise pullidega arvutatakse meie skaalale ka Interbulli genoomhindamise pullide aretusväärtused, muidugi ainult nendele aretustunnustele, millega me Interbulli tavahindamises oma andmetega osaleme. Käesolevaks ajaks on Eestisse noorpullidena erinevatel aastatel ostetud kokku 120 genoompulli. Interbulli hindamistulemuste avaldamise reeglite järgi avaldatakse kas pulli genoomaretusväärtus või pulli jõudmisel tavahindamisse tema nn tavaaretusväärtus, kuid mitte mõlemad. Meie poolt Interbullile esitatud genoompullide nimekirjast lähtudes avaldati 60 vähemalt kahe-aastase pulli genoomaretusväärtused (genoompullidest on tavahindamisse jõudnud 27 pulli ja nendele genoomaretusväärtusi enam ei avaldata). Oluline on märkida, et genoomhindamise tulemuste avaldamise reeglid erinevad testhindamisel ja ametlikul hindamisel. Testhindamisel avaldatakse pull vanuses kuni kaks aastat tingimusel, et ta on Interbulli genoomhindamiseks saadetud päritoluriigi andmefailis märgitud seemendusjaama pullina. Ametlikul hindamisel kehtib see reegel kõikide genoompullide kohta vanusest sõltumata. Seega genoompullide ametlikus hindamistulemuste nimekirjas on palju pulle, kes on nooremad kui kaks aastat, sest nad on oma päritoluriigis võetud kasutusele seemendusjaama pullina. Märgitud nimekirjas pole aga ühtegi Eestisse ostetud pulli, sest nad ei ole oma päritoluriigi seemendusjaama pullid, vaid juba vasikana Eestisse toodud. Lisaks eelnevale ei kuulu avaldamisele ka importsperma pullid, kui pulli omav maa seda keelab. Testhindamise ja ametliku hindamise erinevust ilmestavad järgmised numbrid: avaldamisreeglitest tulenevalt on lõppenud testhindamise tulemusena kasutajatele saadetud 140 601 kontrollitud põlvnemisega genoompulli aretusväärtused, augustikuu ametlikus hindamises avaldati 11 586 genoompulli tulemused. Sõna “avaldama” kasutamine testhindamisel on tinglik, sest hindamistulemused küll saadetakse osalejatele, kuid need on mõeldud tulemuste kontrollimiseks ja analüüsiks, aga ei kuulu avaldamisele.

Genoomhindamise ajastul on rahvusvaheliselt turult genoompulli sperma ostmisel ja edasisel kasutamisel aluseks genoompulli aretusväärtus meie skaalal sarnaselt juba tavahindamises oleva pulli

aretusväärtusega. Aretuspulli ostmisel meie seemendusjaama ja edasisel kasutamisel oli genoomhindamise eelsel ajal aluseks tema põlvnemisindeks, genoomhindamise ajastul on aga enamasti aluseks tema esialgne päritolumaa genoomaretusväärtus. Avaldamistingimustest tulenevalt ei avaldata selle pulli genoomaretusväärtust meie skaalal kordagi ja esimese aretusväärtuse saab ta alles meie tavahindamisse ning seejärel Interbulli hindamisse jõudmisel. Genoomhindamise ajastu ainsaks eeliseks eelneva ajaga võrreldes on aktiivselt aretusmaterjali noorpullidena importivate riikide jaoks pulli genoomaretusväärtuse suurem täpsus põlvnemisindeksiga võrreldes.

Mart Uba

geneetilise hindamise juht

Tiinuse test piimast – teenuspaketid

A – Esimene seemendusjärgne tiinuse kontroll – nimekirjas on lehmad, kelle seemendusest on möödunud 28 kuni 79 päeva ja andmebaasis puudub tiinuse kontrolli (EPJ tiinuse testi tulemusel või loomapidaja poolt esitatud) märgete tiine/mittetiine ning puudub märgete planeeritava praakimise kohta. Nimekirja tulevad ka loomad, kelle eelmise tiinuse kontrolli tulemus oli “kontrolli uuesti” ja need, kelle tiinuse kontroll oli enne 28. seemendusjärgset päeva ning tulemus oli “mittetiine” (kuna tiinuse kontroll oli liiga vara, võis tiinuse kontrolli tulemus olla vale).

B – Tiineks tunnistatud lehmade kontroll pärast kriitilist perioodi – nimekirjas on lehmad, kelle seemendusest on möödunud vähemalt 80 päeva ja andmebaasis on märgete “tiine” või “kontrolli uuesti” (EPJ tiinuse testi tulemusel või loomapidaja poolt esitatud). Viimasest tiinuse kontrollist tulemusega “tiine” peab olema möödunud vähemalt 40 päeva. Nimekirjas on ka kõik lehmad, kelle seemendusest on möödunud rohkem kui 80 päeva ja puudub märgete tiinuse kontrolli ja planeeritava praakimise kohta. Kui lehmas on sellel perioodil (80 või enam päeva seemendusest) kontrollitud ja vastus on “tiine”, ei ilmu lehm edaspidi enam paketi “B” nimekirja.

C – Kinnijätmiseelne kontroll – nimekirjas on lehmad, kelle seemendusest on möödunud vähemalt 180 päeva aga mitte üle 240 päeva ja keda ei ole viimase 50 päeva jooksul kontrollitud. Andmebaasis on märgete “tiine” või “kontrolli uuesti” (EPJ tiinuse testi tulemusel või loomapidaja poolt esitatud), puudub märgete planeeritava praakimise kohta ja lehmas ei ole registreeritud kinnijätu. Kui lehmas on perioodil 180-240 päeva seemendusest kontrollitud ja vastus on “tiine”, ei ilmu lehm edaspidi enam paketi “C” nimekirja.

D – Tiinuse kontroll enne praakimist – nimekirjas on lehmad, kellel on andmebaasis märgete planeeritava praakimise kohta ja kelle tiinust ei ole viimase 50 päeva jooksul kontrollitud. Kui lehmas on pärast viimast seemendust kontrollitud ja tulemus on “mittetiine” või kui viimasest seemendusest on möödunud rohkem kui 240 päeva, ei ilmu lehm enam nimekirja.

Teenuspakettide nimekirjad luuakse EPJ poolt Vissukesse seisuga kaks päeva enne piimaproovide kogumispäeva. Nimekirja saadetakse ka teenuse tellimisel registreeritud e-posti aadressil. Nimekirju on võimalik kontrollida ja vajadusel lehma eemaldada. Muudatused tuleb kinnitada! Kui muudatusi ei tehta või ei kinnitata, teostab EPJ tiinuse kontrolli analüüsid loodud nimekirjade alusel.

Pakette saab omavahel kombineerida – valida üks või mitu paketti vastavalt karja vajadustele. Samuti saab valitud paketti muuta või pakettist loobuda. Nimekirju saavad Vissukeses vaadata ka need kliendid, kes pakette tellinud ei ole (Vissuke – Täiendavad – Tiinuse paketid).

Aire Pentjärv, *väliteenistuse osakonna juhataja*

Seminar “Üks proov – mitu võimalust”

Toome teieni kokkuvõtte EPJ seminarist 3. ja 4. oktoobril, kus esinesid Jørgen Katholm “Mastiit ja piima kvaliteet”, Miroslav Ribic “Tiinuse test piimast” ja Aire Pentjärvi “BHB analüüs – lisakulu või väärtuslik info? Üks proov – mitu võimalust”.

Võidelda tuleb suhtumisega, et ka napilt kvaliteediklassi mahtuv SRA on OK! J. Katholmi ettekandest jäi kõlama, et hoiakud on muutunud, farmer kui toidutootja on uhke oma tegevuse üle ning fookuses on toiduohutus, piima kvaliteet, kõrge toodang ja bioturvalisus. Unustada ei tohi ka loomade heaolu, sest stress mõjutab otseselt tootmis- ja taastootmisnäitajaid. Ettekandja rääkis, kuidas ennetustööga saab toota kvaliteetset piima (SRA alla 150 000 rakku/ml), pöörates tähelepanu SRA arvule, bakterite üldarvule ja mida teha tõusnud näitajate puhul. Võimaluseks karja kohta rohkem infot saada on kasutada mastiiditekitajate määramist ja bakterite päritolu kindlakstegemist.

Lektor andis hea ülevaate mastiidienetuse programmist, erinevatest mastiiditekitajatest ning sellest, mida täpsemalt farmis ja karjas jälgida, et probleeme vältida. Ta pidas oluliseks regulaarset tankipiima kontrolli PCR-testiga ning viie punkti plaanist kinnipidamist: paigas peab olema lüpsirutiin ja lüpsiseadmed töötama korrektselt; lüpsil tuleb kasutada kindaid ja vältida tühjaltlüpsi; oluline on lüpsijärgne nisadeso; kinnislehmade ravi, uute haigustekitajate kiire avastamine ja ravi; haigete loomade eraldamine ja praakimine. Eraldi gruppides peavad olema nakatunud loomad, esmaspoeginud ja madala SRAga loomad. Uue võimalusena tutvustas J. Katholm testi, millega on võimalik kindlaks määrata piima kvaliteeti alandavate bakterite päritolu. Lektori esinemisest jäi kõlama: tegelikult on kõik lihtne – oska jälgida märke, lehmad räägivad iseenda eest, pea kinni lüpsi- ja laudahügieenist, mastiiditekitaja varaseks avastamiseks on võimalik kasutada Mastiit 4 ja 16 analüüsi, tee koostööd veterinaariga – ja uदारatervis saab kontrolli alla!

Mittetiinete lehmade kiire uuesti seemendamine on võti! M. Ribici ettekandest käis läbi vana tõde, et taastootmine on lüpsikarja toimimise alus, eesmärk on lihtne: leida mittetiined lehmad varakult ja saavutada maksimaalne tiinete lehmade arv. Tiinuse testi kasutades on lehmadel vähem stressi, andmete kogumine on lihtne ja mugav ja teenusel on mõistlik hind. Kuna mittetiined loomad on kulu, on oluline vähendada uulüpsipäevade arvu. Kui poegimisvahemik on pikem kui 13 kuud, hakkab kasum ja tootmise efektiivsus langema. Tiinuse varaseks kindlakstegemiseks on mugav kasutada tiinuse testi piimast. Tiinust on võimalik kontrollida juba 28 päeva pärast poegimist, test on usaldusväärne, lihtne ja mugav loomapidajale, sest analüüsi saab teha jõudluskontrolli piimaproovist. Teenusest maksimaalse kasu saamiseks on oluline registreerida seemendused, tiinused, poegimised ning kontrollida tiinust regulaarselt. Lisaks toonitas lektor, et piimaproovide õigesti võtmine on väga tähtis ja nende registreerimine samuti. Selleks et eelmise lehma piim ei satuks piimaproovi ja vältimaks testimiseks kõlbmatuid proove, on oluline regulaarselt kontrollida proovivõtu- ja lüpsiseadmeid. Tiinuse testi piimast võiks valida ka seepärast, et peale aja ja tööjõu kokkuhoiu peaks seemendaja hoidma oma vajalikku töövahendit ehk kätt – selleks, et hästi seemendada.

Piimas on palju informatsiooni. Kasuta seda! A. Pentjärve ettekanne andis väga hea ülevaate EPJ pakutavatest lisateenustest. EPJ püüab piimatootjale igati abiks olla lisateenuste pakkumise võimalusega. Soovi korral saab ülevaate karja taastootmise kohta tiinuse testi näol; infot mastiiditekitajate kohta, kasutades Mastiit 4 ja 16 teenust ning karjas esineva ketoosi kohta, saades infot BHB-teenusest.

Kõige uuem teenus on BHB ohu määramine, mis aitab farmeril hoida karjas esinevat ketoosi kontrolli all. Teatavasti on lihtsam ketoosi ennetada, kui pärast võidelda tagajärgedega ja kahju kannatada (üks

ketoosijuhtum vähendab laktatsiooni toodangut ca 300 kg võrra + ravikulud).

Ülevaade olukorrast annab võimaluse käituda ennetavalt, et vähendada ravikulusid, toodangu vähenemist ja parandada loomade heaolu. Haiguse kliiniline väljendumine on n.ö jäämää tipp ja ainult registreeritud haigusjuhtudele tuginedes alahinnatakse võimalikke toodanguvõimet limiteerivaid tegureid. BHB-analüüs on kiire, soodne, usaldusväärne, ei nõua loomapidajalt lisatööd ega -vahendeid ja on väga hea karja üldise olukorra hindamiseks. Info subkliinilise ketoosi kohta aitab seda ainevahetushäiret vältida või ennetada. Klientidel on hea teada, et EPJ tiinuse testi ja mastiiditekitajate määramise tulemused lähevad looma andmete juurde automaatselt, loomaomanik ei pea selleks oma aega kulutama.

väliteenistuse osakond ja andmetöötuse osakond

EPJ, Vissuke ja Herd Navigator

12. detsembril 2012. aastal käivitus Männiku Piim OÜ robotlaudas Eesti esimene Herd Navigator (HN). Tegemist on DeLaval farmihaldussüsteemiga, mis aitab ennetada probleeme karjahaldusel ning annab infot tegevuste kohta olukorra parandamiseks. Hetkel on Eestis neli piimatootjat, kelle igapäevatööd HN lihtsustab.

Esimesel aastal on Herd Navigatori projektis kolm koostööpartnerit: farm, DeLaval OÜ ning EPJ. DeLaval tegeleb peamiselt süsteemi tehniliste küsimustega. EPJ ülesandeks on olla farmile toeks Herd Navigatori abil saadud andmete tõlgendamisel ja anda tagasisidet erinevate näitajate muutuste kohta ajas, kasutades nii HN kui EPJ veebirakenduse Vissuke graafikuid ja raporteid.

HN farmides on enim tegeletud erinevate sigimisenäitajate parandamisega. Sigimisprobleemid karjas on majanduslikult väga kulukad: korduvad seemendused, hilisem tiinestumine, pikem poegimisvahemik, vähem vasikaid lehma kohta jne. Suurimad muutused Eesti HN farmides on toimunud just esimese kasutusaasta jooksul, järgmistel aastatel on tulemuste paranemine jätkunud.

Mõned näited Männiku Piim OÜ põhjal. Kui detsembris 2012 toimus esimene seemendus 90 poegimisjärgse päeva jooksul 61 protsendil lehmadest, siis septembris 2017 oli see näitaja 95%. HN abil toimub inna avastamine varem, leitakse ka nn “vaikse innaga” loomad ning kiiremini avastatakse lehmad, kellel on luteaal- või folliculaartsüst, poegimisjärgne anöstrus. See tähendab kiiret ravi, väiksemat seemenduskulu ning probleemsete loomade õigeaegset praakimist.

Uulüpsiperiood ehk ajavahemik päevades poegimisest tiinestumiseni on lühenenud 21 päeva võrra (1 innatsükkel!). Aastal 2012 oli Männiku Piim OÜ karja keskmine uulüpsiperiood EPJ koondaruande põhjal 131 päeva, 30.06.17 seisuga 110 päeva (soovituslik uulüpsiperioodi pikkus on 85–125 päeva).

Kolmas sigimisenäitaja, poegimisvahemik, on kahte eelmist näitajat kokkuvõttev tulemus. Koondaruande põhjal oli 2012. aastal Männiku Piim OÜ lehmade poegimisvahemik 410 päeva ning 2017. aasta juuni lõpu seisuga 389 päeva. Lühem poegimisvahemik tähendab lehma kohta rohkem laktatsiooni ja suuremat eluajatoodangut (tulu).

Herd Navigatori andmed/juhised igapäevases farmitöös ning Vissukese sigimise andmete analüüs koos teiste jõudluskontrolli näitajatega on aidanud avastada kõrvalekaldeid enne, kui nad on muutunud probleemiks ning teha õigeid otsuseid. Esimene seemendus toimub optimaalsel ajal ja loomad tiinestuvad varem (väiksem seemenduskulu=raha säästmine). Paranenud on ka teised sigimisenäitajad ja seeläbi lehmade produktiivsus ja tootmise efektiivsus.

Merle Lillik

väliteenistuse osakonna jõudluskontrolli spetsialist

Muudatused kontaktandmetes

EPJ maakonna esinduste kontaktandmetes on toimunud mitmeid muudatusi, millest teile soovime teada anda.

Kuna maakonna kontorite lauatelefonid leiavad vähe kasutamist, siis sulgesime alates 18. septembrist lauatelefonide numbrid Jõgeval, Kuressaares, Põlvas, Raplas ja Võrus.

Jõudluskontrolli spetsialistidega maakonnas saab ühendust mobiiltelefonidel või e-posti kaudu.

Seminar – “Üks proov, mitu võimalust”

EPJ korraldas oktoobris kahel päeval seminari “Üks proov – mitu võimalust”, Järvemuuseumis ja Valgehobusemäel.

Seminaril esitasid välisesinejad ettekanded mastiidist, selle vältimisest ja piima kvaliteedist ning tiinuse testi võimalustest.

EPJ tutvustas oma teenuseid ja pakutavaid võimalusi, mida kõike saab analüüsida ühest jõudluskontrolli piimaproovist.

Seminaril ettekannetega saab tutvuda ka EPJ kodulehel Piimaveised – Kasulik teave – Koolitusmaterjalid.



Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud maapiirkondadesse

Uus päevatoodangu rekord augustis

Suve lõpul sündis uus päevatoodangu rekord, mis pälvis ka ohtralt meedia tähelepanu ning peategelane sai poseerida mitmete väljaannete fotode tarvis.

Torma POÜ lehm EE13769185, nimega Volga, tegi Eesti uue päevalüpsi rekordi lüpses 15. augustil 87,1 kg piima, millega ületas kehtiva rekordi 2,5 kilogrammiga.

Senine tipp tulemus pärines 2009. aastast, kui samuti Torma POÜ lehm EE13769406 lüpsis 84,6 kg.

Eesti tipp lehmade esikümnesse kuulub viis Torma POÜ lehma. Tipp lehmade nimekiri on näha EPJ kodulehel – Piimaveised – Statistika – Kontroll-lüpsid – Kõik tipp lehmad.

Muhedat

Mees tõi turult noore kuke, kuna see, mis kodus hakkas vanaks jääma.

Kui noor kukk õue peale lasti, oli vana kohe platsis ja seletas noorele:

“Tead, ma olen vana küll, aga jäta mõni kana ikka mulle ka.”

Noor seepeale, et kõik kuuluvad talle ja jutul lõpp.

Vana kukk uuesti seebitama:

“No teeme siis võidujooksu üle hoovi, kui sina võidad on kõik kanad sinu, kui mina võidan, saan neli kana omale. Aga kuna ma vana olen, anna mulle edumaad mõned meetrid.”

Noor nõus ja vana paneb liduma, kuid kuna jookseb toimub hoovis, näeb peremees aknast asja pealt ja võtab kirudes jahipüssi:

“Kurat, juba neljas ja jälle tahab kana asemel kukke!”

Muhedat

Poiss kõnnib tänaval, ahv istumas õla peal. Sõidab mööda politseinik, kes peatub ja poisil ahvi loomaaeda soovib viia. Järgmisel päeval jalutab poiss taas ahviga tänaval, kui sama politseinik ta peatab. “Ma ju käskisin eile sul selle ahvi loomaaeda viia!”

Poiss vaatab politseinikule siiralt otsa: “Eile viisingi ta loomaaeda ja täna läheme kinno.”



Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontroll

www.epj.ee
epj@epj.ee

F. R. Kreutzwaldi 48a, 50094 Tartu

Piimaveiste jõudluskontrolli alane nõustamine	738 7738
Sigade jõudluskontrolli alane nõustamine	738 7765
Kõrvamärkide müük	738 7762 526 3529
Harju-, Jõgeva-, Järva- ja Valgamaa klienditeenindaja	738 7751
Lääne-, Põlva-, Rapla-, Tartu-, Viljandi- ja Võrumaa klienditeenindaja	738 7753
Hiiu-, Ida-Viru-, Lääne-Viru, Pärnu- ja Saaremaa klienditeenindaja	738 7754
Geneetiline hindamine (veised)	738 7731
Geneetiline hindamine (sead)	738 7746
Raamatupidamine	738 7769

Labor

F. R. Kreutzwaldi 46, 51006 Tartu

Telefon	738 7726
Piimameetrite testimine	738 7722
Piimaproovide vastuvõtt	738 7721
Piimaringid	738 7726

Jõudluskontrolli spetsialistid maakonnas

Harjumaa	Maila Kirs	tel 509 4675		maila.kirs@epj.ee	
Harjumaa	Ludmilla Aan	tel 516 7816		ludmilla.aan@epj.ee	
Hiiumaa	Maire Tamm	tel 5332 4204		maire.tamm@epj.ee	Mäe 2, Käina 1. ja 3. K 12.00-16.00
Ida-Virumaa	Ludmilla Aan	tel 516 7816		ludmilla.aan@epj.ee	
Jõgevamaa	Merle Lillik	tel 516 7868		merle.lillik@epj.ee	Ravila 10 II korrus, Jõgeva E 9.00-14.00
Järvamaa	Merle Lillik	tel 516 7868		merle.lillik@epj.ee	Pärnu 58 II korrus, Paide K 9.30-13.30
Lääne-Virumaa	Ludmilla Aan	tel 322 7018	516 7816	ludmilla.aan@epj.ee	Neffi 2, Piira, Lääne-Virumaa E 9.00-14.00
Läänemaa	Maila Kirs	tel 473 3007	509 4675	maila.kirs@epj.ee	Jaani 10 I korrus, Haapsalu K 9.00-15.00
Põlvamaa	Evi Prins	tel 520 6231		evi.prins@epj.ee	Puuri tee 1, Põlva K 10.00-13.00
Pärnumaa	Saive Kase	tel 443 3120	524 0147	saive.kase@epj.ee	Haapsalu mnt 86, Pärnu E 9.30-15.00
Pärnumaa	Maila Kirs	tel 509 4675		maila.kirs@epj.ee	
Raplamaa	Maila Kirs	tel 509 4675		maila.kirs@epj.ee	Kuusiku tee 6, Rapla E 9.00-15.00
Saaremaa	Maire Tamm	tel 5332 4204		maire.tamm@epj.ee	Kohtu 10, Kuressaare E 9.00-15.00
Tartumaa	Merle Lillik	tel 738 7739	516 7868	merle.lillik@epj.ee	Kreutzwaldi 48a–215, Tartu 1. ja 3. T 8.00-15.00
Valgamaa	Evi Prins	tel 520 6231		evi.prins@epj.ee	
Viljandimaa	Saive Kase	tel 433 3713	524 0147	saive.kase@epj.ee	Vabaduse plats 4–317, Viljandi T 9.00-14.00
Võrumaa	Evi Prins	tel 520 6231		evi.prins@epj.ee	Liiva 11 II korrus, Võru T 10.00-13.00